

Apkopoti dati par ārvalstu ieguldījumiem pašvaldībās 2022. gadā

2023. gada 17. janvāris

Lursoft pētījuma dati atklāj, ka 2022. gadā uzkrātā ārvalstu ieguldījumu summa Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos sasniedza 11,49 miljardus eiro. Ārvalstu ieguldījumu apjoms Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos audzis trešo gadu pēc kārtas.

Gada laikā ieguldījumu apjoms audzis par 158,17 milj. EUR, liecina Lursoft apkopotā informācija. Teju 40% (4,56 miljardi eiro) no visiem ārvalstu ieguldījumiem, kas reģistrēti Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos, nāk no Zviedrijas, savukārt vēl 1 miljards eiro nāk no Lietuvas (8,9% no kopējā uzkrātā ārvalstu ieguldījumu apjoma Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos). Kopumā šobrīd Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos ieguldīti līdzekļi no 129 dažādām pasaules valstīm.

TOP 10 valstis ar lielāko uzkrāto ieguldījumu apjomu Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos:

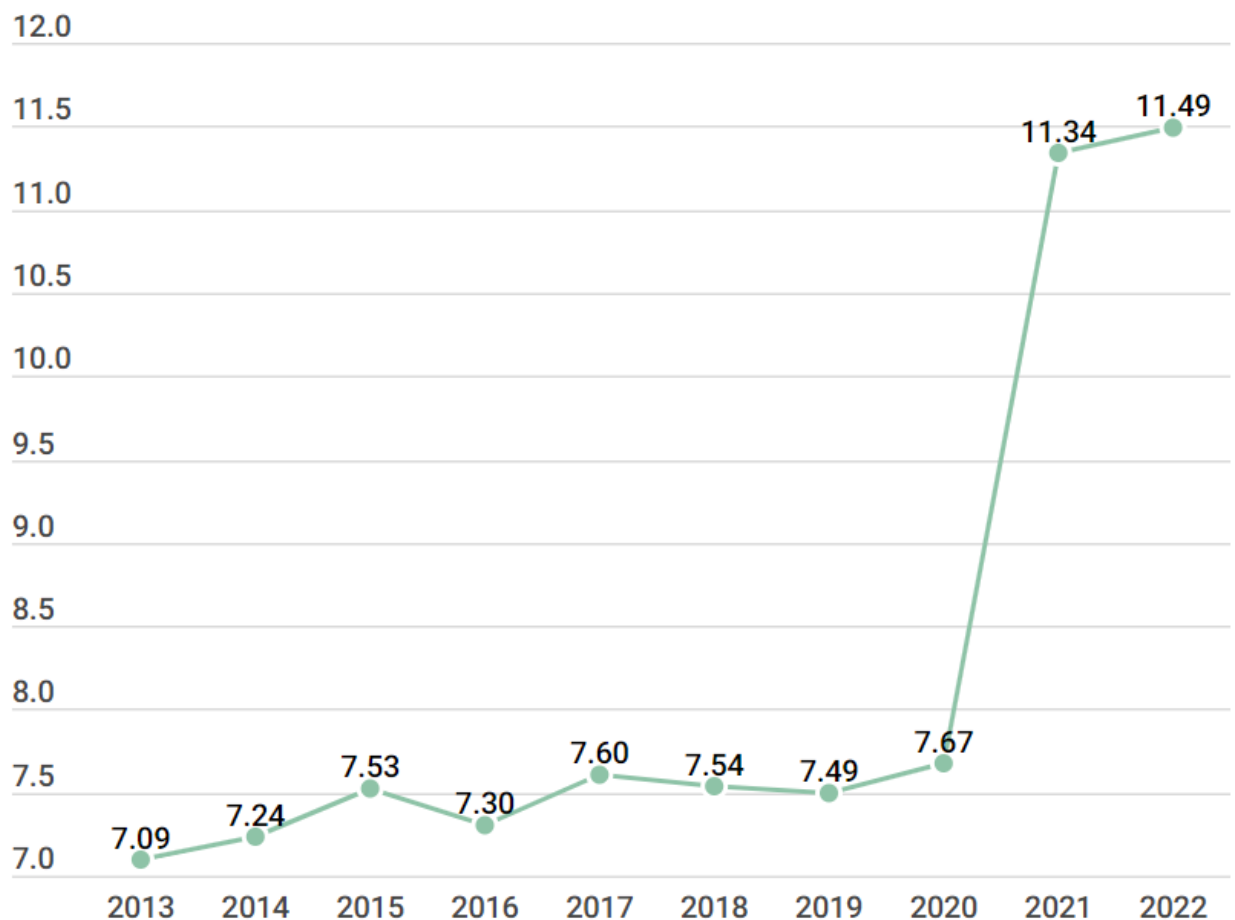
1. Zviedrija: 4 563,37 milj. EUR;
2. Lietuva: 1 020,24 milj. EUR;
3. Igaunija: 884,57 milj. EUR;
4. Vācija: 799,19 milj. EUR;
5. Kipra: 634,39 milj. EUR;
6. Nīderlande: 583,03 milj. EUR;
7. Krievija: 370,82 milj. EUR;
8. Luksemburga: 306,24 milj. EUR;

9. Norvēģija: 304,05 milj. EUR;

10. Dānija: 251,71 milj. EUR.

Lai gan kopējais uzkrāto ieguldījumu apjoms pēdējos gados ir audzis, Lursoft izpētītie dati rāda, ka uzņēmumu skaits, kuru pamatkapitāliem piesaistīti ārvalstu ieguldījumi, jau sesto gadu pēc kārtas sarucis. Pētījuma dati atklāj, ka ārvalstu kapitāla uzņēmumu skaits 2022. gadā vairumā pašvaldību samazinājies, izņēmums bijušas vien septiņas vietvaras.

Ārvalstu ieguldījumu uzkrātais atlikums Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos, miljardi eiro

Pēdējos gados nevienā no pašvaldībām pastāvīgi nav audzis ārvalstu kapitāla uzņēmumu skaits

Skaitliski lielākais ārvalstu kapitāla uzņēmumu skaits pieaugums pērn reģistrēts Ogres novadā, kur šādu uzņēmumu gada izskaņā bija par 7 vairāk nekā 2021. gada noslēgumā. Tomēr, neskatoties uz šo apstākli, uzkrāto ārvalstu ieguldījumu apjoms Ogres novada uzņēmumu pamatkapitālos 2022. gadā turpinājās sarukt, rāda Lursoft pētījuma dati. Pērn ārvalstu ieguldījumu uzkrātā summa Ogres novadā samazinājusies par 808,6 tūkst. EUR, sarūkot līdz 25 milj. EUR. Pēc kopējā ieguldījuma apjoma Ogres novads starp visām Latvijas pašvaldībām atrodas 21. vietā. Lielu daļu, proti, 17,2 milj. EUR no kopējās summas veido somu Fazer Bakeries Ltd. ieguldījums [SIA "Fazer Latvija"](#) pamatkapitālā. Kopumā Somijas pārstāvji Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos šobrīd ieguldījuši nepilnus 211 milj. EUR, visvairāk – dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības (47,4 milj. EUR), sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšanas un pārvaldīšanas (31,5 milj. EUR), kā arī finanšu tirgus vadīšanas (30,1 milj. EUR) jomās.

Neskatoties uz to, ka pagājušajā gadā Ogres novadā audzis to uzņēmumu skaits, kuros ieguldīts ārvalstu pamatkapitāls, ilgākā laika periodā novērojama tendence šādu uzņēmumu skaitam tomēr sarukt. Ja 2016. gadā Ogres novadā bija pat 276 uzņēmumi ar ārvalstu pamatkapitālu, tad turpmākajos gados šo uzņēmumu skaits ir samazinājies. Straujš kritums reģistrēts 2020.gadā, kad šādu uzņēmumu skaits Ogres novadā samazinājies pat par trešdaļu. Pateicoties pagājušā gada pieaugumam, pērn tas atgriezies 2020.gada līmenī.

Vērtējot pēdējo trīs gadu dinamikā uzņēmumus, kuros ieguldīts ārvalstu pamatkapitāls, pastāvīgi augošas dinamikas nav nevienā no Latvijas pašvaldībām.

Pašvaldības, kurās 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, audzis uzņēmumu skaits, kuros ieguldīts ārvalstu pamatkapitāls:

1. Ogres novads +7 uzņēmumi;
2. Limbažu novads +3 uzņēmumi
3. Saldus novads +3 uzņēmumi
4. Ventspils +2 uzņēmumi;
5. Tukuma novads +2 uzņēmumi;
6. Kuldīgas novads +2 uzņēmumi;
7. Alūksnes novads +2 uzņēmumi;
8. Bauskas novads +1 uzņēmums.

Skaitliski lielākais ārvalstu kapitāla uzņēmumu skaita samazinājums pērn bijis Rīgā (-505 uzņēmumi), taču, vērtējot skaita samazinājumu pret kopējo pašvaldības teritorijā reģistrēto uzņēmumu skaitu, kuros ieguldīts ārvalstu pamatkapitāls, sliktākā situācija 2022. gadā bijusi Balvu un Krāslavas novados. Abās pašvaldībās šādu uzņēmumu skaits pērn sarucis par trešdaļu. Lursoft apkopotie statistikas dati rāda, ka Balvu novadā 2021. gada beigās bija 68 uzņēmumi, kuru pamatkapitālā savus ieguldījumus veikuši ārvalstnieki, bet 2022. gada beigās – 44. Līdzīgs kritums arī Krāslavas novadā, kur 2021. gada beigās bija 74 uzņēmumi ar ārvalstu pamatkapitālu, bet pērnā gada izskaņā – 50. Ja vēl 2020. gadā ārvalstu pamatkapitāla uzņēmumi veidoja 8,8% no kopējā pašvaldības teritorijā reģistrēto uzņēmumu īpatsvara, tad pērn tie bija vairs tikai 4,37%. Balvu novadā šajā

pašā periodā ārvalstu kapitāla uzņēmumu īpatsvars sarucis no 5% līdz 3,2%.

Visaugstākais ārvalstu kapitāla īpatsvars ir Rīgā (15,72% no visiem uzņēmumiem) un Mārupes novadā (15,14%), kā arī Jūrmalā (12,89%) un Olaines novadā (11,34%). Zemākais ārvalstu kapitāla uzņēmumu īpatsvars 2022. gada izskaņā bija reģistrēts Varakļānu novadā, kur reģistrēts tikai viens uzņēmums ar ārvalstu pamatkapitālu, kā arī Rēzeknes (1,51% no kopējā pašvaldības teritorijā reģistrēto uzņēmumu skaita) un Preiļu (1,52%) novados.

Kamēr Varakļānu novadā uzkrāto ārvalstu ieguldījumu apjoms saglabājies nemainīgs, Preiļu novadā tas sarucis par 4,79%, savukārt Rēzeknes novadā – pat par 46,03%. Lursoft apkopotā informācija rāda, ka Rēzeknes novada uzņēmumu pamatkapitālos ieguldīto ārvalstu pamatkapitāla apjoms 2022. gada laikā samazinājies par 1,37 milj. EUR. Gada izskaņā tas bija sarucis līdz 1,6 milj. EUR. Iemesls šim ievērojamajam kritumam ir [SIA “Dzirnavu 11”](#) likvidācija pagājušā gada decembrī. Uzņēmuma pamatkapitālā nepilnus 1,4 milj. EUR bija ieguldījis Mikhail Molyanov no Krievijas. Lursoft dati rāda, ka lielākā daļa no 21 Rēzeknes novadā aizvadītajā gadā reģistrētā darījuma ar ārvalstu ieguldījumiem bijuši ar mīnusa zīmi, kad iepriekš ieguldītie līdzekļi no pamatkapitāliem izņemti.

Salīdzinot ar 2021. gadu, pērn uzkrāto ārvalstu ieguldījumu apjoms audzis 13 pašvaldībās, bet divās saglabājies nemainīgs.

Straujākais pieaugums pagājušajā gadā reģistrēts Siguldas novadā, kur ārvalstu uzkrātie ieguldījumi uzņēmumu pamatkapitālos palielinājās par 65,03 milj. EUR, kopējai uzkrātajai ieguldījumu summai gada laikā palielinoties teju četras reizes.

Iemesls šādam straujam pieaugumam ir Siguldā reģistrētā [SIA](#)

“Alrojo Holding” pamatkapitāla palielināšana no 10 tūkst. EUR līdz 64,64 milj. EUR. Telekomunikāciju jomā strādājošā SIA “Alrojo Holding” vienīgais kapitāldaļu turētājs ir Fernandez Murillo Jorge Santiago no Spānijas. Lursoft izpētījis, ka tas arī ir apjomīgākais ārvalstu ieguldījums kādā no Latvijas uzņēmumu pamatkapitāliem 2022. gadā. Otrs lielākais ieguldījums aizvadītajā gadā bijis **SIA “Lidl Latvija”** pamatkapitāla palielināšana par 64 milj. EUR. Sākotnēji 2016.gadā SIA “Lidl Latvija” tika reģistrēts ar 500 tūkst. EUR pamatkapitālu, taču, pastāvīgi to palielinot, šobrīd mazumtirgotāja pamatkapitāls sasniedzis jau 365,50 milj. EUR.

Otrs straujākais uzkrāto ārvalstu ieguldījumu apjoma pieaugums 2022. gadā reģistrēts Madonas novadā, kur tas gada laikā pieaudzis no 8,64 milj. EUR līdz 14,12 milj. EUR, kas ir kāpums par 63,37%. Lursoft dati rāda, ka iemesls tik straujam kāpumam ir **SIA “Silvestica 2 Green Forest Latvia”** pamatkapitāla palielināšana no 3 tūkst. EUR līdz 9,54 milj. EUR. 2021. gadā reģistrētais uzņēmums pieder zviedru Silvestica 2 Green Forest Sverige AB.

Lielākais uzkrāto ārvalstu ieguldījumu kritums pērn – Valmieras un Alūksnes novados

Valmieras novads pēc uzkrāto ārvalstu ieguldījumu apjoma starp visām Latvijas pašvaldībām šobrīd atrodas 15. vietā. Pagājušajā gadā ārvalstu ieguldījumu summa šīs pašvaldības uzņēmumu pamatkapitālos samazinājusies teju uz pusi mazāka, sarūkot līdz nepilniem 50 milj. EUR. Iemesls tam ir ievērojamā **AS “Valmieras stikla šķiedra”** pamatkapitāla samazināšana. Lursoft izziņas informācija rāda, ka uzņēmuma pamatkapitāls samazināts no 48,35 milj. EUR uz 2,42 milj. EUR. Jānorāda, ka 2021. gadā, pēc

trīs gadu pārtraukuma, AS “Valmieras stikla šķiedra” atkal strādājusi ar peļņu. Uzņēmuma apgrozījums aizpērn palielinājies līdz 90,53 milj. EUR, savukārt peļņa pēc nodokļu nomaksas pieaugusi līdz nepilniem 4,5 milj. EUR. Uzņēmuma sniegtā informācija liecina, ka 2021. gadā tajā strādāja 1146 darbinieki.

Otrs straujākais uzkrāto ārvalsts ieguldījumu apjoma samazinājums 2022. gadā bijis Alūksnes novadā. Uzņēmumu pamatkapitālos uz 2021. gada beigām bija uzkrāti 1,25 milj. EUR lieli ārvalstu ieguldījumi, taču pagājušā gada laikā to apjoms sarucis par 0,56 milj. EUR. Tāpat kā iepriekšminētajos gadījumos, arī šeit galvenais iemesls bijis viena uzņēmuma būtisks pamatkapitāla samazinājums. Alūksnes gadījumā tas ir SIA “KEK Agro”, kura pamatkapitālu dāņu uzņēmēji pērn samazinājuši no 620,30 tūkst. EUR līdz 19,93 tūkst. EUR.

Jānorāda, ka Dānija pēc uzkrāto ieguldījumu apjoma Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos šobrīd atrodas 10. vietā. Lursoft izpētījis, ka pārstāvji no Dānijas mūsu uzņēmumu pamatkapitālos ieguldījuši 251,71 milj. EUR. Vienlaikus jānorāda, ka pērn ieguldījumu uzkrātā summa samazinājusies par 14,68 milj. EUR. Vislielākais apjoma kritums pērn reģistrēts uzkrātajiem ieguldījumiem no Krievijas, kuru apjoms 2022. gadā samazinājies par 64,48 milj. EUR. Jānorāda, ka Krievijas uzkrāto ieguldījumu apjoms Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos turpinājis sarukt jau ceturto gadu pēc kārtas.

Straujākais ieguldījumu pieaugums 2022. gadā reģistrēts no Igaunijas un Spānijas. Iemesls ieguldījumu apjoma pieaugumam no Spānijas ir jau iepriekšminētā SIA “Alrojo Holding” pamatkapitāla palielināšana.

Valstis, kuru uzkrātais ārvalstu ieguldījumu apjoms Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos 2022. gadā audzis visvairāk:

1. Igaunija +82,06 milj. EUR;
2. Spānija +64,58 milj. EUR;
3. Vācija +61,13 milj. EUR;
4. Lietuva +35,82 milj. EUR;
5. Izraēla +26,13 milj. EUR;
6. Nīderlande +17,66 milj. EUR;
7. Armēnija +12,75 milj. EUR;
8. Turcija +10,40 milj. EUR;
9. Amerikas Savienotās Valstis +9,24 milj. EUR;
10. Kazahstāna +8,31 milj. EUR.